

ART

la crítica | ASSUMPTA ROSÉS

Rituals de purificació

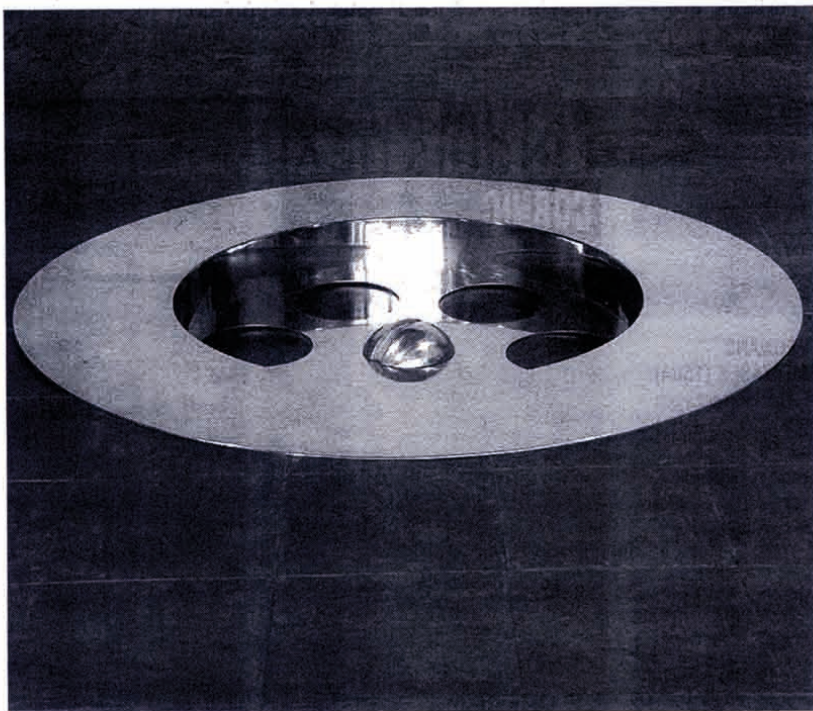
L'autora comenta l'exposició d'Ester Ferrando que es pot veure a l'Antic Ajuntament de Tarragona, amb la qual l'art «s'apropa al teatre i al cinema» mitjançant l'ús d'elements multimèdia i que es pot veure fins al pròxim dia 8

Al capdamunt de l'escala de l'Antic Ajuntament de Tarragona, arribats a la sala, dues instal·lacions ens interroguen; una, en un espai obert i l'altra, en un de tancat. L'espai més accessible em convida a entrar-hi abans i, de moment, passo de llarg davant una cortina de bany descomunal amb llums i sons inquietants filtrant-se des del darrere.

A la sala oberta, una gran plataforma de lloses de llicorella ofereix la rèplica ampliada d'un fragment del terra d'una dutxa. Al mig hi ha un desguàs d'un metre i mig de diàmetre. Tan gran que gairebé una persona podria ser engolida per un dels forats enmig d'un remolí potent d'aigua. La seva forma circular se'm torna la imatge d'un ull. El joc d'Alfred Hitchcock al film *Psicosi*, en el qual relacionava aquestes dues imatges, ha impregnat tant la iconografia i la memòria que se sobreposa a qualsevol altra al·lusió i refaig el camí cinematogràfic de l'ull horroritzat de la dona a punt de ser assassinada, fins a l'ull negre de l'aiguera. És com anar i tornar entre dues portes obertes a móns subreals, plens de secrets, pors i amenaces.

Un so persistent de gota d'aigua que cau ambienta l'exposició i condueix el pensament cap a experiències més quotidianes. Per exemple, a la visió del forat com l'element que s'emporta les aigües fosques, la brutícia, la bromera del sabó, etc. Molts cops visualitzem imaginàriament els darreres d'aquest embut insaciabile: embolics de canonades, pous negres, clavegueres, basses depuradores, i, finalment, el mar... o la terra amb la seva xarxa natural de filtres i conductes.

El canvi d'escala, la realització d'acabat impecable en acer inoxidable, converteix un estri quotidià en escultura, en forma descontextualitzada que cedeix als valors plàstics una part de l'aura dels significats. Només una part, perquè l'objecte no abandona el seu simbolisme. Fixeu-vos quin negre tan negre darrere els forats; el fons de cautxú, amb la seva textura matisada i espessa, fa una sensació de profunditat convincent. Fent tombs en cer-

Dues de les instal·lacions que formen part de l'exposició d'Ester Ferrando que es pot veure a l'Antic Ajuntament de Tarragona. / ROSER SANS.

soldre's i desaparèixer, la sensació de poder ser engolits com les gotes d'aigua que se senten caure.

l'altra sala. Darrere hi ha sis grans gibrells de llautó plens d'aigua, uns fils elèctrics penjant del sostre amb bombetes

quem les veus de nens jugant. Dins els cossis, l'aigua cobreix unes fotografies de peus dins l'aigua i d'altres parts de cossos infantils o adolescents. Els peus

transparent, creen una imatge de puresa i innocència. En un dels recipients es veuen glaçons de gel i uns membres amb ferides i blaus. Ens situem en un espai d'intimitat, de llum arrecerada, de neteja, purificació, consol o teràpia. L'aigua i el bany se'ns presenten com un mitjà ple de connotacions: per una part, de festa i de comunicació; per l'altra, d'introspecció i de retrobament amb el propi cos, a pèl.

- Es crea un ambient amb uns elements dramàtics i escenogràfics on l'espectador es pot representar

Vistes les dues parts de l'exposició, potser el recorregut lògic fóra el contrari del que hem fet. Primer, l'aigua, els contenidors del bany, la presència del cos; i, després, el gran forat per on desapareix l'aigua que ha diluït el dolor i la brutícia. Totes dues instal·lacions, i també altres treballs anteriors d'Ester Ferrando, presenten moments del bany. Hi recrea la sensació de reserva, de repòs i purificació en soledat. També fa referència a una part obscura, als secrets que retornen a un mateix en aquests moments.

L'artista utilitza els recursos de les instal·lacions multimèdia: fotografia, so, llum, objectes reals i ambientació. L'art plàstic s'apropa al teatre i al cinema. Es crea un ambient amb uns elements dramàtics i escenogràfics on l'espectador es pot representar, en part mentalment, en part físicament, la versió personal d'un guió no escrit. L'obra no té sentit si el visitant no hi afegeix la interpretació, si no construeix una lectura a partir de les seves sensacions i de la particular animació dels elements provocadors. Si l'espectador no vol jugar el seu rol actiu, llavors tots els elements passen a formar part d'un discurs de l'absurd i d'una estètica muda.

► Autor: Ester Ferrando
Títol: «Jo, variació i origen»
Lloc: Antic Ajuntament de